Ե. 6424 1891 ԱՊՐԻԼ 27 ՀՈՒՄԱՍ ԻՐԹԼՍԻ 32 ԻՆՃԻ ՍԼՔՆԷ ԱԼԱՖ. ՄԱՑԻՍ 9 ՀՈՒՄԱՍ ԻՐԹԼՍԻ Ե. 6424

20 ԲԱՐԱ.

Մանկական Էջերեան

20 ԲԱՐԱ.

ԵՎՄԻ ԳԱՆՁԷԹԱՆ

Աղաչապար իշխն սէնէլիք Մէճիտ 6
Խսբանպոլ ինչին » » 5
Գօսբա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Քիւրքճիւ խանընտա, ալթ գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրոլու մաղազալար.

مطبعه و اداره خانه‌سی
استانبولده کوركجی خانده آلت قاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظومهٔ افكار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄՊԻՏԻՆԱՂ ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

١٣٠٧ ՆԻՍԱՆ ٢٧ — ١٣٠٨ ՐԱՄԱԶԱՆ ٢٠

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ

ԱՌ Ա.ԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ

Ազգ. Փոխոնի հրաւիրեալ է կարեւոր պատճառաւ մը գումարիլ յառաջիկայ Զորեքշաբթի օր, 1 Մայիս ժամը 3ին ի Խորհրդարանի Ղալաթիոյ։

Կը խնդրուի որ հաճիք ներկայ գըտնուիլ։

Մնամ ազնիւրաբ
ՊԱՏՐԻԱՐՔ Կ. ՊՕԼՍՈՅ
ԽՈՐԷՆ

27 Ապրիլ 1891

Ուսում. Խորհուրդ աիւն Գալաթատա թէճէմմիւ իտէրէք, էզհիւմլէ ատիտէքի գարարլարը վէրմիշ տիր։

Միլլի մէքթէպլէրէ միւթէալլիգ նիզամնամէյի տախիլ մաճճիպինճէ, Տէրսատէթքէի պիր չօգ մէքթէպլէրին սոն տէօրթ այլըդ բարօրթօլարը վիւրուտ իթմիշ օլտուղունտան, մէճլիս պոմ բարօրթօլարտան էքսէրիսինին մաթլուպ սուրէթտէ օլտուղունու մէմնունիէթլէ կէօրմիւշ, վէ պոզըլարը փշին տախի միւլահազաթը մախսուսէսինի Թաղ. Խորհուրդլարա եազմաղլա, մէզքիւր մէքթէպլէրին միւլահազաթը մէզքիւրէեէ թէվֆիդի հարէքէթ իթմէլէրինի թէնպիհ իտէճէք տիր։

Տէրսատէթ թաղային մէքթէպլէրինտէն էքսէրիսինին չակիրտանը, մէզքիւր մէքթէպլէրտէ իքմալը թէտրիս իթմէզտէն կէդր. Վարժարանա միւրաճաաթ, վէ օրատա գայտ օլունարադ, պու եիւզտէն կէրէք մէքթէպլէրին ուսուլու ինթիզամը վէ թէտրիսաթընա իսալէլ կէլմէքաէ վէ կէրէք էսնաֆ էվլատլարը պու. եիւզտէն զարարտիսէ օրմագտա օլտուգլարը, պաղը թաղլար թարաֆընտան արզ օլունմուշ օլուպ, Խորհուրդ ինչպու միւթալաաթը Ազգ. Վարչութիւնա արզէ, միլլի մէքթէպլէրտէն իքմալը թէտրիս չէհատէթնամէսինի հայիզ օրմահանլարը, կէդրոնական Վարժարանա դապուլ իթմէմէսինէ տայիր, մէքթէպը մէզքիւր Խնամակալութիւնունա թալիմաթ վէրիլմէսինի թալէպ իտէճէք տիր։

Էրզրում, Էրզնկա վէ Քէօթահէա Գաւառ. Վարչութիւնլար Ուսում. Խորհուրդլարը թէչքիլ օլունուպ, իքպարը մնատէ օլունմուշ օլտուղունտան, մէճլիսի մէզքիւր ազալարընա մուհարբէաթը թէչվիգքարանէ (քաշալերանաց գիր) եազըլաճագ տըր։

Լիսանը Թիւրքի մուալիմի բիֆ. Ա. բիկեան Միհրան էֆ.նին «Էթայիֆի Ասար» նամ էսէրի, պատէթթէտգիգ, թաստիգ վէ գապուլ օլունմուշ տուր։

Մէճլիս, թաշրա Ուսումական Խորհուրդլարը թարաֆընտան արզ օլունան պաղը մէսէլէլէր հագգընտա լաղըմ կէլէն գարարլարը իթա իթմիշ տիր։

Կտակաց Հոգաբարձութիւն, տիւն Գալաթատա պիր միւտտէթ միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տուր։

Միւթէվէֆֆա գազէզ Ցարութիւն ամիրանըն խմիրահաթը բուհու. իչին, եարըն Օրթաքէօյ քիլիսէսինատ Գեր. Վահրամ Սրբազան Մանկունի խասսէթէն Ս. Պատարագ թագտիս իտէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻԵԼ

Սէլամլըգ ալտեը տիւն էրթօղրուլ ճամիսինատ իճրա պույրուլմուշ տուր։

Ամէրիգա, Հօլանտա Ռումանիա վէ Շուէտ-Նօրվէկիա սէֆիրլէրի իլէ պաշ թէրճէմանլարը, Ինկիլթէրրա պաշ թէրճէմանը իլէ զէվճէսի, Ֆրանսա վէ Շուէյտ սէֆարէթլէրի պրաշ դէբիլտանի բաթրիգի էֆ. Ռէժի վէ Գըրէտի Լիսանէ պանգասը տիրէքթօրլարը Մ. Մագար, Մ. Նակէլմաքէրս, վէ 125 գատար էճնէպի միւթէպէր սէյահլար, տայիրէյի ֆախիրէտէ հաղը պուլունարագ, ըէսմի մէզքիւրու սէյր ու թէմաշա իթմիշլէր, վէ պաղըլարը պիլ վասթա իլթիֆաթը Շահանէեէ նայիլ օրմուշլար տըր։

Տէրսատէթ Ֆրանսա սէֆիրի Դօնթոր Մօնթէպէլլօ, Պէրլին սէֆարէթինէ նագլ օլունարագ, անըն Եէրինէ Պէրլին սէֆիրի Մ. Հէրպէթ թաեին օլունաճագ տըր։

Պէրլինտէ աչըլան սէնայիի նէֆիսէ (գեղարուեստ) սէրկիսինէ, Ֆրանսըզ էրպապը սէնայիինին իշթիրաք իթմէսի, Ամանեաճա արզու օլունմուշ օլտուղու հալտէ, Ֆրանսըզ սէնայիի նէֆիսէ էրպապընըն ատէմի իշթիրաք հագգընտա վէրմիշ օլտուգլարը դարար, իմբէրաթօրիցա Ֆրէտերիգին Բարիսատէ պուլունտուղլարը զէմանա թէսատիֆ իթմիշ օլտուղունտան, Մ. Հէրպէթին թէպտիլ օլունաճաղը օլ վագըթտան պէրու պիոտէֆաթ ըիվաեէթ օլունմուշ, վէ նիհայեէթ իշպու թէպտիլին պուտէֆա դարարըէգիր օլտուղու անլաշըլմագտա պուլունմուշ տուր։

Պայրամ միւնասիպէթի իլէ թալէպէյի ուլումա թէվզի օլունմագ իւզրէ, թարաֆը հազրէթի Շէհրիեարիտէն պիր չօգ աղնամ իհսան պույրուլմուշ տուր։

Խաֆիֆ ճիւրմիէրտէն տօլաեը մահպուս օլուպ, սիւլտան միւտտէթէրինի իքմալ իտէնլէրին աֆվը իլէ սալըվերիլմէսէրի խուսուսունա միւտտէյի Սէնիյէ էրղան պույրուլմուշ տուր։

Մըսըր Խըտիվիեէթի ըէյիսի նուզզարը սապըգ Նուպար բաշա հաղը. ֆամիլիասը իլէ Բարիսէ միւվասէլէթ իտէրէք, պիր դաչ կիւն սոնրա Լոնտրաեա վէ Թէքքար Ֆրանսատան կէչէրէք Զուրիցցերիաեա կիտէճէք իմիշ։

Հէր սէնէ էհալիեէ թէվզի օլունաճագ վէրկի թէզքէրէլէրինէ եաբըշըբրլաճագ բուլլարը, դարարը սապըգը վէճհէլէ, պունտան պէօյլէ բարասը էհալիտէն ալընմագ իւզրէ, մուխթար վէ գապզի մալլէրէ միւպտեաա իթտիրիլմէսի, վէ զիրը օլունան բուլ վարիտաթընը զիեատան մուհաֆազասընա, վէ էհալիեէ բուլսուզ թէզքէրէ թէվզի օլունմամասընա իթինա իտիլմէսի. Մալիեէ նէզարէթինտէն լաղըմ կէլէնլէրէ էմր ու իշար պույրուլմուշ տուր։

Եօլ վէ չօսէ ինշաաթընճա հէր եէրտէ պիր սիեագ իւզրէ ճէրէեանը ումուրու նաֆիանըն թէէմինինճէ վաղ ու թէէսիս օլունան գարարը ախիրին իճրաաթընա պէզլի իդաամ վէ դայրէթ իլէ, մէմալիքի Շահանէ վէ թէպաայի Օսմանիյէէնին միւխթէլիֆ սընըֆլարընդն էսպապը ըէֆահ վէ սաատէթի հալէրինի թէէմին իթմէլէրի խուսուսու Տախիլիեէ նէզարէթինտէն վիլաեէթլէրէ էմր ու իշար պույրուլմուշ տուր։

Պանգ որ Գանրանբինօբ վէ Սուէրէ որ Շանյէ որ Վալէօր վէ Սուէրէ Ժենէրալ պանգալարընդն պիրլէշիրիլմէսինէ տայիր օլան միւզաքէրաթ, քէմալի կէրմի իլէ իճրա օլունմագտա օլուպ, հաթթա տուն եօրթու մինասիպէթիլէ Օսմանլը Պանգասը իտարէխանէսի դարալը օլտուղու հալտէ, չու թասավվուրու սարրաֆինին պիր ան էվվել իճրասը զըմընտա պանգը մէզքիւրատ իճթիմա վուգու պուլմուշ տուր։

Մէզքիւր պանգալար պիրլէշտիկի հալտէ, մէմուրլարճաշիթիպի պաղը թէնդըհաթը էսասիեէ իճրա իտիլէճէկին տէն, մէմուրիյէթտէն իլին վէրիլէճէք մէմուրլարա պէտէլը թաղմին օլարագ մըդտաբը քեաֆի միւքեաֆաթը նագտիեէ իթա օլունաճագմը։

Իսթանպոլտա եաբըլմագտա օլան կէօմրիւք Ամբրէօլարը ամէլիեաթընընդ թէմամը իլէ թէրք իտիլմէսի թալէպինէ տայիր, Տէրսատէթ ըրխթըմարը դումբանեասը թարաֆընտան բուսուսմաթ էմանէթինէ պիր էրօրէ. իրսալ օլունտուղունու Մանչէսթր եազրեօր։

Իշպու էրօրէոտա, ըրխթըմ չիրքէթի, ինանէլ իճապ էմին էօնիւ ճիհէթլէրինտէ, ըրխթըմ ամէլիեաթընա միւպաշէրէթ, վէ մուգավէլէնամէ ահբեամընճա եաբըլմասը լաղըմ կէլէն կէօմրիւք անթրբրօլարընը տախի տէրհալ ինշաեէ հալը պուլունտուղունու պէտեան իլէմիշ իմիշ։

Մանչէսթր զազէթասը, բուսումաթ էմանէթինին իշպու բրօթէսթանամէեէ ճէվապ վէրիպ վէրմէտիկի մալիւմ օլմատըղընը, վէ ֆագաթ ամէլիեաթը ինշաիեէեէ քէմալի կէրմի իլէ տէվամ օլունտուղունու իլավէթէն պէտեան իսիլեօր։

Սամսուն-Սըվազ չըմէնտըֆէր խաթթընըն ինշաաը իշիւն, պարօն Մագար թարաֆընտան իթա օլունան բլանլար, թէֆթիշի ասքէրի գոմիսիօնու թարաֆընտան գապուլ օլունմամը տըր։

Գոմիսիօնու մէզքիւր, խաթթըն Սինոպատան տախի միւրուր իթմէսինի թալէպ իթտիկի հալտէ, պարօն Մագար, պու թալէպի գապուլ իթմէմէքտէ օլտուղունտան, միւզաքէրաթընը չիմտիլիք դաթ իտիլտիկի թուրէտ տէ օգունմուշ տուր։

Տէրսատէթ ըրխթըմարը ֆէնն միւհէնտիսլէրի թարաֆընտան, պու կիւնլէրտէ պահրէն իճրա օլունան քէշֆիեաթտա, ըրխթըմ ինշաաթընը, էվվէլքի քէշֆ տէֆթէրինտէ կէօսթէրիլտիկի տէրէճէտէ միւշքիլաթա թէսատիֆ իլլէմէեէճէկի անլաշըլմըշ տուր քի, պու հալտէ ինշաաթը մէզքիւրէ շարթնամէտէ թաեին օլունան միւտտէթ գատար զէմանա միւհթաճ օլմահաճագտար։

Իլանը իֆլաս իտէն ֆէզապճը օղլունուն հիսապաթընը թէտգիգինէ մէմուր օլան «ինոդէ» հէյեէթի ազասը, թէտգիգաթլարընը նէթիճէսինտէ, տէֆթէրլէրտէն հիչ պիր շէյ անլաշըլմատըղընը, վէ պինաէն այէյհ իշին չիւպհէյլի ճէլպ իտէճէք հալտէ պուլունտուղունու պա բէօրօ պէեան իթմիշ օլտուղլարընտան, մէրգումի ֆէզապճը օղլունուն Իթալեա գոնսօլաթօսու թարաֆընտան թահթը թէվզիճէ ալընարագը իշիտիմիշ տիր։

Ս-պահ զազէթասը վուգու պուլան իֆլասլարը հէման գըսմը ազէմի փասէն վէ հիյլէլի իֆլասաթտան պուլունտուղու ճիհէթլէ, հիյլէլի միւֆլիսլէր հազգընտա թագիպաթ վէ միւճազաթը գանունիեէնին չիտտէթլի տէրէճէսի իճրա օլունմագ մուվաֆքըզ մէնֆաաթը ամմէ օլաճաղընը պէեան իսիեօր։

Պէյրութտա նէշր օլունան Սէեբէր է-Ֆէնոն զազէթասը տա, պէօյիճէք պիր Պէյրութ թաճիրինին իգհարը իֆլաս իթմէսի իւզէրինէ, թէտգիգի մուամէլաթը իշին թաեին օլունան ֆէ-ֆ գօմէրլէր թարաֆընտան վիրիլէն լայէհատա, միւֆլիսի մէրգումուն հիյլէլի միւֆլիս օլտուղու կէօսթէրիլմիշ, վէ մէրգումուն թիճարէթի սարրաֆլըգտան վէ էմլաք թէէմինաթը իւզէրինէ ֆայիզ իլէ բարաս իգրազընտան իպարէթ օլարագ, հիչ պիր զարարա տիւշար օրմատըղը, վէ միւճէտտէտէն չունուն պունուն էմվալինի հիյլէ իլէ զասդ իթմէք իշին իֆլաս թէզվիրինէ դալգըշտըղը անլաշըլմըշ իտուկինի պէեան իսիեօր։

Բուսումաթ էմինի Հասան Ֆէհմի բաշա հազը. թիճարէթ ահանամէյի ճէտիտէսինին մէվգբյի իճրաեէ վազընտան էվվել, Սելանիք վէ Տէտէ-Աղաճընտա ինշասը էլզէմ օլան կէօմրիւք տէբօրլարընդն ինշասը հագգընտա քէնտիլէրի իլէ միւզաքէրէ վէ միւշավէրէ իթմէք իւզրէ, Էտիրնէ վէ Սելանիք բուսումաթ նազըրլարընը Տէրսատէթէ ճէլպ ու տավէթ էյլէմիշ տիր։

Պունունլա պէրապէր էմանէթը միւշարիլէյհա թարաֆընտան իրմիրտէ կէօմրիւք տէպպօյը իթթիխաղ գըլընմագ իւզրէ, օրատա քեայլին պիր պիւյիւք խանընն իշթիրասը հագգընտա Պաղը Ալիեէ պիր թագրիր թագտիմ օլունտուղու կիպի, Պաղտատճա տախի Եինէ տէպպօյ իթթիխաղ օլունմագ իւզրէ, պիր ճէսիմ պինանընն իշթիրասը իշիւն թախսիսատ թալէպ իտիլմիշ տիր։

Պաղը Տախիլիեէ հավատիսաթը իշին սոն սահիֆէեէ միւրաճաաթ օլունա։

ԻԱՐԻՇԻԵԼ

Էվրօբա զազէթալարընճա Զին իմբէրաթօրլուզու հագդընտա պիր թագըմ մէգալէլէր կէօրիւլմէքտէ, վէ տէօրթ եիւզ միլեօն էհալիսի օլան մէգքիւր ճէսիմ իմբէրաթօրլուզուն, ամի վէ իսթիգպալի մէվզուլու պահս ու մէգալ օլմագտա տըր։

Շէյլէ քի, ժէնէրալ լօրտ Ռօլսլի Լօնտրատա թագ ու նէշը օլունան Բըէյ-դէ Բըէյ-նամ բիսալէյի մէվզուլթէտէ նէշը իթտիկի միհիմմ պիր մէգալէտէ, Զին մէսէլէսինին իլերուտէ հէր մէսէլէյի քէօշէյի նիսեանտա պըրագտըրաճագ սուրէթտէ քէսպի էհէմմիյէթ իտէճէկինի պէեան, վէ մէմլէքէթը մէգքիւրէ եիւզ միլեօնլարճա էհալիսինի պէսլէմէեէ զայրի միւզթէտիր պիր հալէ տիւշար օլուր իսէ, էհալիսինին միլեօնլարլա ֆաղլասընը Էվրօբաեա տէվր ու նագլ իթտիրմէեէ մէճպուր օլարագ, շու սուրէթլէ Զինտէ պիր ինգլյապի իճթիմայի զուհուր իտէճէկինի իլավէյի կիւֆէթար իյլէմիշ տիր։

Զինլիլէրի ճիւմհուրլա վաթանլարընը թէրք իլէ վուգու պուլաճագ ազիմ մուհաճէրէթտէն պահս իտէն եալընըզ լօրտ Ռօլսլի օյմաեըզ, չէնտ սէնէ մուդատտէմ Մ. Ժ. Ֆրանսի Շեբբրա, Զինլիլէրին պիր քէրրէ Էվրօբա վէսայիթ վէ էտէվաթը հարպիեէսինէ մալիք օլտուգտան սոնրա, հարէքեաթը ճիհանկիրանէեէ միւպաշերէթ իտէճէքլէրինի վագթըյլա էտիլէ իլէ իսպաթ իթմիշ, վէ 1882տէ Ամէրիգանըն պէօյուք զազէթալարընտան պիրինտէ, պու պապտէքի էֆքեար վէ միւթալաաթընը հավի պիր մէգալէ նէշը իյլէմիշ տիր քի, մէգալէյի մէգքիւրէ օ սըրատա Ամէրիգա հիւքիւմէթինճէ հէեէճանը ազիմի մուճիպ ծմուշ տուր։

Ֆէզա Մ. Շեբբրա պու մէսէլէ հագդընտա «Զինլիլէրին Ամէրիգաեա իսթիլասը» սէրլէվհասըյա Նո-Վէ-Բըէյ-զազէթասընտա պիր մէգալէ նէշը իթմիշ օլուպ, միւմանիէյհ պու մէսէլէեի էթրաֆընյա թէտգիդ վէ թէթէպպիւ իթմիշ, վէ Զինէ քէրրարէն սէյեահաթյա անլէրլէ իմբաբը էօմր իտէրէք, թապլիաթ վէ միզաճլարընա տախի թէմամըյա վագըֆ վէ միւթթալի օմուշ օլտուզունտան, մէգալէսինտէ պէեան իթտիկի միւթալաաթ վէ միւլահազաթ պէզաեէթ ճալիպի տիգգաթ վէ հայրէթ պուլունմուշ տուր։

Լ. Նո-Վէ Բըէյ-տէ նէշը իթտիկի մէգալէսինտէ Մ. Շեբբրա պէրվէճհի աթի պէեանը էֆքեար իտիեօր։

«Ղարայիպի թապիաթը ինսանիեէտէն տիր քի, էն մուհաֆազաքեար պիր ֆիքը, եէնի պիր մէպտէ վէ եա պիր ուսուլու ճէտիտեեէ վուգուֆ բէյտա ի-տինճէ, իֆրաթէ վարմըշ օլան վէ էն թէրագգի բէրվէր պիր ֆիքիրտէն զիեատէ սէպաթ վէ շիտտէթլէ օ եէնի ուսուլէ թէմէսսիք վէ թէմէսսիլ իտէր։ Իշթէ Զինին հալի տէ պու կիւնքի կիւն պէօյլէ տիր։ Հիւքիւմէթի մէգքիւրէ քէնտինի Ռուսիա իլէ տէհշէթլի պիր մուհարէպէեէ թուրթուշմագ հալու վազիյէթինտէ կէօրիւեօր։ Շիմալ վէ զարպընտա թաթարլարլա իհաթա իտիլմիշ, ճէնուպ վէ շարգընտա ինկիլթէրրատա գարշու հալի թէհլիքէտէ պուլունմուշ օլտուգլարընտան, Զինլիլէր նակէհան եէնի պիր մէվզբյի ճէտիտտէ պուլունտուգլարը ճիհէթլէ, իզպալ վէ իսթիգպալլէրինին էսաս վէ մահիյէթինի անլամատա պաշլամըշլար տըր։

«Իմդի Զինլիլէրին պիր կիւն Գալիֆօրնիա, ճէնուպի Ամէրիգա վէ Ամէրթրալեաեր զապթ ու թէսխիր իթմէլէրի իհթիմալ տախլինտէ տիր։ Պունլար տէհշէթլի մէսէլէլէր տիր քի, երպապը վուգուֆ պու պապտէ իթայի ճէվապա շիթապ իթմէզտէն էվվէլ, ուզուն ուզատիեէ թէֆէքքիւր վէ թէէմմիլ իթմէլի տիրլեր։ Էվրօբա վէ Ասիատա մէշհուտ օլան ահվալէ վէ զաթէն իճրա օլունան թէպէտտիւլաթա նազարէն, Զինին ճէսիմ թավրիֆ վէ գապիլէլէրինին քէսպ իտէճէկի գուվվէթ վէ գուտրէթի տերք իթմէք խուսուսունտա հայրէթտէ գալմագա լիւզում մէսս իտէր մի։ Ռուսիա իլէ Զին պէյնինտէ վուգույի մէլհուզ օլան մուհարէպէ Զինլիլէրին տահա զիեատէ մալիմաթընը արթըրաճագ, վէ ճիհանկիրլիք թէչէպպիւսաթընտա պուլունմագա տայիր քէնտիլէրինէ, մաղլուբ չիմռիեէ գատար վուգույի օլմաեան եէնի պիր գուվվէթ վէ սաթվէթ պախշ իտէճէք տիր։

Զին գուվվէթլի վէ միւսելլահ պիր սէվլէթ օլուպ չու սըրատա էն տէհշէթլի հիւքիւմէթլէրտէն պիրի տիր։ Մէմլէքէթը մէգքիւրէ քիւլէ էվմ օրտու վէ տօնանմասընա գուվվէթ վէ մէթանէթ վէրմէքտէ տիր»։

Մ. Շեբբրատն չու միւթալաաթը վագրա չիմտիքի հալտէ բէքտէ ճիտտիեէթլէ թէլագգի իտիլմէզտէ պիլէ, ամի վէ իսթիգպալ իչին էհէմմիեէթտէն իալի օմաեաճաղը տէրքեար վէ պէտիտար տըր։

* * *

Ինկիլթէրրա Բարլամէնթ օսունուն կէլճէճք տէվրէյի իճթիմանիէսինտէ իքի գանուն լայհասը մէվզուու պահս ու միւզաքէրէ օլաճագ տըր քի, իքիսի տէ էհէմմիյէթտէն խալի տէկիլ տիր։

Իլք լայհա Իրլանտա չիֆթճիլէրինին արազի վէ էմլաք սահիպի օլմալարընը թէէմին իտէն, պիր թագըմ ահքեամ վէ նազարիեաթը միւհթէվի օլուպ, տիկէրի իսէ տէվլէթ թարաֆընտան իթայի թախսիսաթ օլունարագ եէնի մէքթէպլէր իհտասընա տայիր տիր։

Վագրա Ինկիլթէրրա Իրլանտալըլարը ահվալինի իսլահ իթմէք արզուսունտա խսէտէ, լայհայի մէգքիւրէտէ չիֆթճիլէրին ահվալինի իսլահ իթմէքտէն զիեատէ լօրտլարըն հուգուգու մուհաֆազա խիլմաթի, վէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան ասհապը էմլաքընը մաթլուպաթը թէսվիեէ իտիլէճէկինտէն, եէնէ լօրտլար քէաբլը չըգաճագլարը բիվանէթի տէվլէրան իթմիշ օլմազլա, հէր հալտէ Իրլանտա զիւրրարընը իսլահը ահվալի հագդընտա մէգքիւր գանուն լայհասընտա պաղը թատիլաթ իճրասը մէլհուզ տուր։

Մէքթէպլէր պահսընա կէլինճէ, Մալինէ նազրը Մ. Կոչէն, եէնի թէէսիս օլունաճագ մէքթէպլէրէ պու սէնէ պիւտճէսինտէ հասըլ օլան 1,900,000 ինկիլիզ լիրաչըգ ֆազլա վարիտաթտան պիր միլիօնու պու մէքթէպլէրէ թախսիս իտիպ, պագը 900,000 լիրատան 500,000 լիրասը եէնի գըշլալար ինշասընա, վէ 400,000 լիրա տախի նաս պէյնինտէ թուլ միւտտէթ միւթէտավիլ օպարագ վէնի նիզամիսի էքսիլմիշ օլան ալթդն մէսքիւքեաթըն մէյտանը թէտավիլտէն իսրաճը.յա եէնիտէն տարպ ու գաթընա սարֆ իտիլճէք տիր։

Մուհաֆազաքեար պիր հէյեէթը վիւքելանըն չու սուրէթլէ մէճճանէն վէ սէրպէսթ մէքթէպլէր քիչատը կիւպի թէչէպպիւսաթընա, Ինկիլթէրրաճա թէաճճիպ իտիլմէքտէ իմիշ, զիրա պու թէչէպպիւս էսասէն Լիպէրալ ֆըրգասը թարաֆընտան թասավվուր իտիլմիշ զուուզունա նազարէն, պատէմա գօնսէրվաթէօր ֆըրգասընը, լիպէրալ ֆըրգասը թարաֆընտան թասավվուր օլունուպ տա, մուալլագտա գալմըշ օլան լայհալարը, մէվզբյի իճրաեէ գօեաճաղը նէթիճէսի իսթինթաճ օլունմագտա տըր։ Եէնի մէքթէպլէրէ մէճճանէն թալէպպ գապուլ օլունաճագ տըր քի, չու հալտէ ֆուգարա սընըֆլարընը էվլատլարը տախի նիյմէթի իլմ ու մարիֆէթտէն մահրում գալմահաճագ վէ շիմտիեէ գատար լա ագալլ հաֆթատա վէրմէքտէ օլուուգլարը պիր էէնդ եանի սէնէվի իթա իթտիքլէրի 5 ֆրգ. 40 սանթիմի տախի վիրմէեէճէքլէր տիր։

Մալիեէ նազրընը բաբօրթունտա, Ինկիլթէրրանը ահվալը ումումիյեէսի բէյտէրբէյ քէսպի սալահ իթտիկի, վէ տուեուունու ումումիեէ 31,000,000 ինկիլիզ ֆունտը եանի 775 միլիօն ֆրգ. ազալտրը, վէ տուեուունու մէգքիւրէնին ֆայիզ վէ բէսիլմալ թախսիսաթը, մալիեէ նէզարէթինէ կէչտիկի զէմանա նիսպէթլէ, լա ագալլ 50 միլիօն ազալտրը, վէ վագթըյլա լօրտ Պիկընֆիլտ թարաֆընտան միւպաեաա օլունմուշ օլան Սիւէյիշ զանալը հիսսէ սէնէտաթը, չիմտի քիւլլիեէթլէ պիր Ֆայիզ վէրմէքտէ օլուպ, 1894տէ պու ֆայիզ 12,500,000 ֆրանգը թէճավուզ իտէճէկի, վէ պինաէն ալէյհ Ինկիլթէրրանըն մալիեէսի սուրէթի մաթլուպտէ պուլունտուզու պէեան ու խզահ իտիլմիշ տիր։

ԶԱԽԻՐԷ ՖԻԵԱԹԸ

Կոդէր Բ-Նամ զազէթանըն պէեանընա կէօրէ, Ռուսիատա զախիրէ բիացալարընտա պիր այտան պէրու, բէք պիւեիւք ալըշ վէրիշ կէօրիւլմիշ, վէ թալիպ արթմասը իսզերինէ պիթթայի ֆիեաթլար տախի եիւքսէլմիշ տիր։ Հէր եէրտէ կիթտիքճէ ազալան վէ հուպուպաթը եէրինէ գօնուլմասը չարէսինէ պագըլմագտա պուլունմուշ տուր։

Պէրլին պօրսասը ահվալինէ վագրվի օլանլար նէզտինտէ մալիւմ օլաճաղը իւզրէ, պիր միքտարէթտէն պէրու պուզոսյ ֆիեաթը 12-15 մարգա վէ չավտար ֆիեաթը իսէ 5-6 մարգա չըգտըղը կիպի։ Լօնտրատա տախի պուզոտայ ֆիեաթը գարթերի 40 շիլինէ չըգմըշ տըր։

6-7 հաֆթատան պէրու Լօնտրատա հուպուպաթ ֆիեաթը պէհէր բուտունտա (պիր բուտ 12½ օգգա տըր) օնտան 15 գարիկէ ֆըրլամըշ տըր քի, եուլաֆ վէ չաֆտար իչիւն 100տէ 12 տէն 18 տիմէք յտիր։

Էճնէպի բիեացալարընտա հուսուլէ կէլմիշ օլան, թէրագգիյի ֆիեաթ, Ռուսիա իսրաճաթ լիմանլարընտա տախի թէէսիրինի կէօսթէրմիշ տիր։ Մէսէլա, Օտէսատա չավտարը պէհէր բիւտտանա 85 գարիք վէ ալէա պուզոտաեա 1 ֆունտալի 10 գարիքտէն 1 բուպլի 15 գարիկէ գատար ֆիեաթ վէրիլիեօր։ Պու թէրագգիյի ֆիեաթի, մէմալիքի էճնէպիեէտէ չօգճա հուպուպաթ տէրճանպար իտիլմէսինտէն իլերի կէլիեօր։ Մամաֆիհ, 1890 սէնէսինին մահսուլատ էվլօբայի զարպիտէ էեի օմուշ ինճէ տէն պու հալ, Ինկիլթէրրա վէ Ամանեա վէ Ֆրանսա վէ Իթալիաեը վէ մէմալիքի սաղիրէյի սայիրէեի խարիճտէն չըգճա հուպուպաթ կէթիրմէկէ մանի օլմամըշ տըր։

Միճթէմէատի Ամէրիգա էն ճէսիմ մէքլիկէ պիր ֆուրսաթ պուլամատըղընտան, եալընըզ չու գատարճըգ, եանի,

—Պու ագշամ էկէր տիշարը չըգար իսէնիզ, աղաճըգ պիզիմ օտաեա ուզրամանըզը ըէճա իտէրիմ, զիրա, զաթընըզա պիր շէյ սէօյլէեէճէկիմ, – տէտի։

—Բէք իեի, – տէտի Լուի, վէ գաբուճուտա տիշարը չըգտը։

Պապա Ռիշար, մէգքիւր մէքթուպու կէօրիւր կէօրմէզ, օլ սապահ, Մարիէթին ըէճասը մուճիպինճէ, Լուի Նամընա օլուպ, վէ Ցրէօ շէհրի բօսթախանէսինտէն կիտիլիպ ալընմագ իւզրէ եաղաճագ եէրտէ, Փարիստէ կըընէլ սօգաղընտա Մ. Լուիեէ, տէեի, եանի, քէնտի իկամէթ իթտիքլէրի խանէնին իսմինի վիրէրէք եաղտըղը պիր մէքթուպ օլտուզունու եէք նազարտա թանըմըշ իտի։

Մէրգում իսթիեար, «կիւեա պիլմէզ կիպի, մէգքիւր մէքթուպուն քիմտէն օլմասընը, վէ միւնասիբճաթրնընն նէտտէն իպարէթ պուլունմասընը սօրուպ անլամագլըղը տիշինտիւ իսէ տէ, սօնրատան թէպտիլի նիյեէթ իլէ,

—Սէվկիւլիւ էվլատրմ, սէն պու մէքթուպու հէր նէ վագրթ իսթէր իսէն օգուեապիլիրսին, թէքբարէն սէօյլէրիմ քի, իքիմիզին տախի հագդընտա հէմ միւֆիտ վէ հէմտէ միւթէնա պիր սէօյլեեէճէկիմ վարտըր, իմտի, չիմտիքի հալ սէն անը պըրագտա պէնի՛ տինէ, – տէտի։

—Կա՛շ իւսթիւնէ, պապաճըղըմ, – տէտի Լուի մէգքիւր մէքթուպու թրաբէզանընը իւզերինէ պըրագարագ։

Զ

Պապա Ռիշար ճիւզիճէ սիւքիւթ լուդրէ տուրտուգտան սօնրա մանկատուվի Լուիեէ խիթապէն,

—Նասըլ քի սէօյլէսիմ, էվլատըմ, պէն, անճագ սէնին գալպինին թէմիզլիկինէ վէ հագդըմտա տէրքեար օլան մուհապպէթինէ կիւվենէրէք պէեանը էֆքեար իթմէք իսթէրիմ, – տէտի։

—Բէ՛ք ալէա, պապաճըղըմ, սէօյլեեինիզ, սէօյլեեինիզ, – տէտի Լուի։

—Տահա չիմտի, սէն պանա, քէնտի ֆագրընա հալիմիզտէն հօշնուտ օլտուզունու, վէ պունտան իեի պիր հալէտէ, անճագ պէնիմ բահաթըմ խաթրը իչին արզուքէշ պուլունտուզունու սէօյլէտի իտին, էօյլէ տէկիմի։

—Էվվէթ, էօյլէսիր։

—Իմտի, էվլատրմ, մէգքիւր արզունուն հուսուլինի կէօրմէքլիք սէնին էլինտէ տիր։

—Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ

—Վալիտէնին վէֆաթընտան սոնրա, սէն օլ վագրթ հէնուզ չօճուզ իտին, իշիմ տախի պօզուլտու, վէ էլիմտէ գալան ճիւզի պիր մէպլաղ իլէ իսէ ճնճագ սէնին թաալիմ ու թէրպիյեէն մէսարիֆինի իֆաեէ միւգթէտիր օլապիլտիմ. վէ պինաէն ալէյհ օլ մէրթէպէ տիչարը ֆագրը հալ օլտում քի, մէճպուրի, արզուհալճըլըգտա գարար գըլտրմ։

—Էվվէթ, պապաճըղըմ, վէ իյթիֆաֆին մէգքիւր հալինիզի, վէ հէր նէվի իպպար ու ֆէլաքէթէ քէմալի թէսլիմիյեէթ իւզրէ թէհամիլ իլյէտիինիզի կէօրտիւքճէ, պէնիմտէ էվլատըղը մուհապպէթիմ, վէ հագդընըզտա վաճիպէտէն պուլունան հիմրմէթ վէ իհթիրամըմ արթմըշ տըր։

—Էվլատրմ, պինիմպու ֆագրը հալիմիզ կիթտիքճէ բէք աղըրլաշաճագ տըր, չիւնքի սինին չէյխուլթէթիմ պասմաեա, վէ կէօզլէրիմոճ զաաֆա եիւպ թուրթմաեա պաշյամըշ տըր. չէօյլէքի, պիր կիւն հիչ չալըշմամագ, վէ պիր գաչ բարա գազանըպտա մէսարիֆաթը եէվմյեէմիզէ աղ չօգ պիր մուավենէթ իտէմէզ գլաճաղըմ տըր։

—Պապաճըղըմ, օլ պապտէ էսէֆ իւզ-

ԵՎՍԵՎԱՀ ՎՈՐ

(Գրեց Գրիգոր Գրիգորյան Գրիգորյան)

—Հիշեցնում է Գրիգորյան Գրիգորյան, որ նա ինքն է գրել Սեւսեւահ գյուղի մասին։

Գրիգորյան պարոնը գրում է, որ Սեւսեւահ գյուղը գտնվում է Գեղարքունիքի մարզի Գեղամա լեռների հարավարևելյան լանջերին։ Գյուղը գտնվում է ծովի մակերևույթից 2100 մետր բարձրության վրա։ Գյուղի բնակչությունը զբաղվում է գյուղատնտեսությամբ, անասնապահությամբ, գյուղացիները ունեն 3000 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուն, 2000 գլուխ մանր եղջերավոր անասուն։ Գյուղում գործում է 8 դպրոց, 2 մանկապարտեզ, 1 գրադարան։ Գյուղի բնակիչներ Գրիգորյան Գրիգորյանը գրում է, որ գյուղի բնակիչները զբաղվում են նաև ոչխարի բուրդ հավաքելով, ոչխարի բուրդ հավաքելով, ոչխարի բուրդ հավաքելով

տուղու լիվա պիտաեէթ մահքէմէսինէ, վէ եախօտ վիլաեէթին մահքէմէյի խ-թինաֆիեէսինէ իրսալ իտէճէկինտէն, պու պապտէ ճէրէեան իտէճէք մուամէլէնին տախի թարիֆինէ հաճէթ կէօրիւնիւր։

Շէօլէ քի, թաշրալարտա հէյեէթի իթհամիեէ, մէրքէզի վիլաեէթ օլան լիվա պիտաեէթ մահքէմէսինին ըէյիսի սանիսի իլէ պէրապէր, ազասընտան տիկէր իքի զաթտան միւրէքքէպ օլաճաղընտան, օլ մահքէմէնին տայիրէյի հիւքիւմէթի տախիլինտէ, պիր ճինաեէթ վուգու պուլտուղու հալտէ, թահգիգաթը էվվէլկիեէսինի միւթէզամին օլան էվրագ։ հէյեէթի իթհամիեէտէն կէչահքտէն սօնրա, միւթէհիմին մուհաքէմէսի միւնհասըրէն մահքէմէյի խթինաֆա այիտ օլաճագ տըր։

Վէ պիր լիվա եախօտ գաղա տախիլինտէ վուգու պուլան ճինաեէթին թահգիգաթը էվվէլկիեէսինի շամիլ օլան էվրագ, քէզալիք հէյեէթի իթհամիեէճէ իրսալ օլունարագ, օրաճա թէամիեէճէ գիգ օլունտուգտան սօնրա, տավանըն վիլաեէթ մահքէմէեի խթինաֆընտա, վէ կէրէք մահէլլի վագանըն մէրպութ օլտուղու լիվա պիտաեէթ մահքէմէսինտէ իճրասը գանունէն ճայիզ իսէտէ, պունտա արանըլաճագ չէ։, չահիտ վէ մուխպիր վէ սայիր էրպապը վուգուֆուն ճէլպի, վէ ճինաեէթին սիւպուութի իչին ասար վէ տէլայիլին ճէմի, վէ մահէլլի վագանըն գուրպիյեէթի, վէ մուհաքէմէնին էմնիյեէթպախշ սուրէթտէ ճէրէեանը մատտէլէրի օլուպ, պուրալարը նազարը միւթալաեա ալընարագ, տավանըն թաեինի մէրճիի, եանի էվրագը մէզքիւրէնին մահքէմէյի խթինաֆ եախօտ լիվա պիտաեէթ մահքէմէսինէ իրսալի, վէ չիմրիեէ գատար պու ուսուլին մուզաեիրինտէ, նէզարէթտէն կէօնտէրիլէն թալիմաթլարըն քէէնէլէմէկքիւն հիւքմինտէ գալմասը, վէ պիր տէ պալէատէ թարիֆ օլունան ուսուլէ թէվֆիգի մուամէլէ օլունմագ պէհանէսիլէ, վիլաեէթ մահքէմէյի խթինաֆլարընտա, իշպու թալիմաթըն իրսալինտէն մուգատտէմ, տէրտէսթի ըուեէթ օլան ճինաեէթ տավալարընըն, լիվա մահքէմէլէրինէ կէօնտէրիլմէսի լազըմ կէլիր։

Խուսուսաթը մէշրուհաեա թէվֆիգի մուամէլէ օլունմագ, վէ նէզտինտէ մէմուր պուլունտուղունուզ մահքէմէյի խթինաֆա, իշպու թահրիրաթը պիր գըլթա սուրէթի մուսատտագասընըն իթասըյլա պէրապէր, տայիրէյի մէմուրիյեէթինիզ տախիլինտէ պուլունան մէհաքիմի իպթիտաիեէեէ տախի, միւտտայիի ումումի մուավինլէրի վասէթասըյլա պիրէր սուրէթի թէպլիղ օլունմագ իւզրէ, նիւսխէր մաթպուայի (թապ օլունմուշ նիւսխէլէր) քեաֆիեէսի լէֆֆէն կէօնտէրիլմիշ օլմաղլա, մինտերի ճաթընա նազարէն, իլֆայի միւգթէզասը սիեագընտա չուգգայի մախսուսէ թէրգիմ գըլընտը։

15 մուհարրէմ 97 վէ 27 քեանունու էվվէլ 95։

ՄԻԹՔԷՆԷՎՎԻՍ

Ալմանեա իմբէրաթօրիցասը Ֆրէտէրիգ հազրէթլէրի, Պէրլինտէ թէրթիպ իտիլէն ըէսսամ սէրկիսինի մայիսին 1-ինտէ իմբէրաթօր Կիյեօմ հազրը օլտուգլարը հալտէ քիւշատ իյլէմիշլէր տիր։

Սէրկինին ըէյիսի Մ. տը Վէրնէր, գաբունուն էօնիւնտէ միւշարիլէյհիւմա հազարաթընը պիլ գապուլ պիր նութգ իրատ իլէմիշ, վէ պու նութգա իմբէրաթօր Կիյեօմ հազրէթլէրի ճէվապ վերէրէք, սէրկինին աշլտըզընը պիլտիրտիքտէն սօնրա, վալիտէլէրինէ խիթապէն տէմիշ տիր քի,

«Պուրատա թօրանմըշ օլան սէնաթքեարան նամինա օլարագ, խաքիբայի հաշվէթբէնահիլէրինէ արզը թէշէքքիւրաթ իյլէմէկէ ճէսարէթ իտէնօրում։ Զաթը հաշմէթբէնահիլէրինին վէ բէտէրիմ Իմբէրաթօրուն հիմէմաթը սէնայիրէրվէրանէյէրի սանէսինտէ, պուսէրկիյի աշմագ միւմքին օլմուշ տուր։ Պու կինինին շաշասընա հուզուրունուզ իլէ տահա զիեատ ըէՀնաղ վերմէեէ թէնէզզիլ իթտիկինիզտէն տօլաը զաթը հաշմէթմէապլէրինէ թէշէքքիւր իտէրէք «եաշասըն իմբէրաթօրիյա Ֆրէտէրիզ» տէեու եիւքսէք սէտա իլէ նիտա օլունմասընը հազրրունտան ըէճա իտերիմ։

Միւշարիլէյհիւմա հազարաթը, սէրկիյի քէշթ ու կիւզար իթտիքլէրի սըրատա, իճրայի թէրէննիւմաթ օլունմուշ, վէ սէրկի զաեէթլէ գալապալըգ պիր հալտէ կէօրիւլմիւշ տիր։

Ալաֆր. մայիս 2տէ Իունան վէլիյի ահաը հազրէթլէրինին զէվճէսի բրէնսէս Սօֆինին, Օրթօտօքս մէզհէպինի գապուլ իյլեեճէկի եազըլմըշ իտի։

Եէվմի մէզքիւրտէն էվվէլքի ճումաա ադշամը ալաֆր. սաաթ 5 բատտէլէրինտէ Ամինա մէթրօբոլիտի վէլիյի ահաընտա այիրէսինէ կիտէրէք, բրէնսէս Սօֆիեէ իթիրաֆը ահվալը վիճանինէ իթտիրտիքտէն, վէ սէրպէսթիյի իթիգատ հագգընտա պիր խայլի սէօզլէր սէօյլէտիքտէն սօնրա, Օրթօտօքս մէզհէպինէ կիրմէյի իսթէեիպ իսթէմէտիկինի միւշարիլէյհատան սօրմուշ տուր։

Բրէնսէս, մէթրօբոլիտի սէօզլէրինի պիր թէլիմիեէթը տինտարանէ իլէ տինէտիքտէն սօնրա, մաղսէտի օրթօտօքս մէզհէպինի իսթիեար իլէ գապուլ իյլէմէք օլտուղունա տայիր թէէմինաթ վերմիշ տիր։

Ճումաա էրթէսի կինինի սէրայը գըբալի քիլիսէսինտէ, թէպտիի մէզհէպ այինի իճրա օլունուպ, բրէնսէս եէնիաէն Մկրտութիւն իտիլմիշ իսէտէ, եալընըզ էվվէլքի Մկրտութիւնուն հիւքմի թաստիգ իտիլմէքլէ իքթիֆա օլունմուշ տուր։

Բրէնսէս սաաթ 8ի 20 կէչէրէք արթըգ օրթօտօքս մէզհէպինտէ պուլունարագ, Ս. Հազրդութիւն ալմըշ տըր։ Այինի մէզքիւր խիթամընտա, սէրայը գրալի մէմուրլարընընը քեաֆֆէսի, պեեազ լիպասալար կիյմիշ օլան զէվճէլէրի իլէ պիրլիքտէ հազրը պուլունարագ, իպատէթ իտիլմիշ, վէ մէթրօբոլիտ թարաֆընտան պիր տէ տուա օգունմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Խարիճիեէ մէմուրլիյնի ըէվիեէթգարինինտէն օլուպ, կէչէնէլէրտէ Սալթանաթը Սէնիեէնին Եէրկէյ (ճիւրճօվա) շէհպէնտէրլիկինէ թաեին պուլըրուլտուղու տէրճը սահիֆէյի իթթիխար գըլընմըշ օլան, Իզզ. Գազանճեան ցակոբ էֆ. պու կինին Լօյտ գումբանեասընընն Քիւսթէնճէեէ հարէքէթ իտէն վարօրու իլէ, մահէլլի մէմուրիյեէթինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Տիարպէքիրտէ մուգիմ, էքմէքճի խարալամպօս իլէ Բէթրօ վէ Տիմիթրի նամ գալպզէնլէր գալայ վէ թիւթեատան Մէճիտիեէ բարալարը եաբարգլարը անլաշըլարագ, հագլարընտա մուամէլէի գանունիեէ իճրա օլունմուշ տուր։

Իշպու ադչէլէրին պաշգա եէրլէրտէ սիւրիւլմէմէսի իչին լազըմ կէլէն էմրլեր վերիլմիշ տիր։

Տէրսաատէթ Իրան սէֆիրի Միրզա Մօհսին Խան հազր. Պայրամտան սօնրա հուզուրու Շահանշահ գապուլ օլունուպ վէտանամէլէրինի թագտիմ իտէճէքմիշ։

Մէնէրօջ զազէթասը, Բէթրսպուրկ սէֆիրի սապէգ էսատուլլահ խանըն Տէրսաատէթ Իրան սէֆարէթինէ թաեին օլունմասը հագգընտա Իրան հիւքիւմէթի թարաֆընտան Պապը Ալինին մուվաֆագաթընը խթիհսալ զրմնընտա պիր թէշէպպիւստէ պուլունուլտուղունա տա եիր օլան շաեիաեը թէքզիպ իտիեօր։

Հիւքիւմէթի եունանիեէ արզը տէխալէթ իտէն էշգըհատան, ալա սըրա պաղրլարընը ալատարագ հուտուտու Օսմանլիեէի թէճավուզ իթմէք կիպի թասավվուրաթը մէֆսէտէթքեարանէտէ պուլունան պաղը էշխաս, ասաքիրի Շահանէնին տիգգաթընտան, շու թասավվուրաթընը ֆիիլէ կէթիրէմէտիքլէրինտէն, չէգավէթի քէնտիլէրինէ սէնաաթ վէ թիճարէթ իթմիշ օլանլարտան 11 քիշիտէն միւրէքքէպ պիր էշգըհա չէթէսի, եէնիչէհիրէ 3 սաաթ մէսաֆէտէ վագը Օսմանլը գարիեէսինտէ, կէճէլէեին պիր իսլամըն խանէսինէ կիրէրէք 300 լիրասընը ղասպ վէ քէնտիսի իլէ 17 եաշընտա զըզընը ֆէնա հալտէ եարալաեարագ գաչարգլարը, վէ պունլարտան 6ը թէվզըֆ իտիլտիկի կիպի, եէնիչէհիր վէ էթրաֆընտա պիր չօգ սապըգալըլարընն տախի թահթը խթինթագա ալընմագտա վէ էլէ կէչիրիլէմէեէն 5 նէֆէր էշգըհա քէմալը կէրմի իլէ արանըլմագտա օլտուղունու Եէնէ ղազէթասը եազմըշ տըր։

Ավրաթհիսարը գազասընընն, Գարատաղ նահիեէսինէ թապի, Տօղանճա գարիեէսինտէ վագը մանասթըրտա բաբազըգ իտէն Տանիել վէլէտի թանչօ իլէ, մէզքիւր մանասթըրտա սաքին Իզվլտ Վէլօնընն, էշգըհաեա եաթագըգ իթտիքլէրի սապիթ օլմասընտան նաչի, միլքիեէ ճէզա գանուննամէսինին 63ինճի մատտէսի մուճիպինճէ, թարիխի հապսալարընտան իթիպարէն 3էր սէնէ միւտտէթլէ, Ադքեատա քիւրէկէ գօնուլմալարընա Իրատէյի Սէնիեէ չէրէֆսուտուր պույրուլարագ, մէրգումարընն մահալլի ճէզաիեէլէրինէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ, պուլունտուգլարը իշիտիլմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը Մ. Սանտիսընն, կէչէնտէ վուգու պուլան բահաթսըզլըզը էսնասընտա, հագգընտա էրզան պույրուլան իլթիֆաթը Սէնիյեէտէն տօլաեր, տիւն Մապէյնի Հիւմաեունա ազիմէթլէ արզը շիւքրան իթմիշ տիր։

Պայրամ միւնասիպէթի իլէ. թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն, մէքթէպը սէնայինին 300 գատար շակիրտանընա էլպիսէլէր եաբըլարագ, շէքէրլէր տաղըտըլմըշ, վէ եէվմիեէսի օլմաեան շակիրտանա միւնասիպ մըգտար խարճլըգ թէվզի օլունմուշ տուր։

Հասըլաթը տար իւլ աճէզէ ինշասընա սարֆ օլունաճագ օլան սէրկինին, պայրամտան սօնրա աչըլըպ իւչ այ տէվամ օլունմասը գարարլաշտըրըլմըշ տըր։

Սէրկի մահէլլի իթթիխազ օլունան Պէյօղլունտա Նորաւուսնկեան ցակոբ էֆ. Նին խանէսի, միւնասիպ սուրէթտէ տօնատըլարագ, էշեալարընն վագը իչիւն իճազ իտէն եէրլէր եաբըլմագտա իմիշ։

Ֆրանսանընն Տէրսաատէթ սէֆարէթի Անդրէ ԴէլԷԲէի Մ. Պէրժէ կէչէն սէնէ Միջագէտք թարաֆլարընտա տօլաշարագ, օրայարտա վէ խուսուսէն էսկի Բաբելոն ճիհէթլէրինտէ թարիխի գատիմճէ էհէմմիյեէթը ֆէվգէլատէսի օլան պիր չօգ ասար վէ եազըլար քէշֆ իտիպ, մէշհուտաթընը, մէնսուպ օլտուղու Ֆրանսա հէյեէթը իլմիեէսինէ իշար, վէ պուլտուղու եազըլարընը ալչը իլէ գալըպլարընը ալարագ կէօնտէրմիշ, վէ միւմաիլէյհին պու պապտէքի իհթիմամաթը, մէզքիւր հէյեէթճէ ճալիպը թագտիր օլմուշ օլուպ, միւմաիլէյհ Մ. Պէրժէ պու սէնէ տախի Քիւրտիստան թարաֆլարընտա թահարրիեաթա պաշլաեարագ, Իրանա ազիմէթ իտէճէք, վէ Իրանըն ահվալը մէտէնիեէյի գատիմէ վէ հազրէսի հագգընտա իճրայի թահգըգաթ իտէճէք տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖԼԱՐ

ՊՈՒ ԿԻԻՆԲԻ

Նիւ-Եօրգ 8 մայիս. — Սան Եակնտան վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ Միւճթէմիայի Ամէրիգա ամիրալլարընտան պիրի, ասիլէրէ այիտ օլուպ միւհիմմաթը հարպիեէեի համիլ օլան Իթալիա նամ պիր Շիլի վաբօրունու զապթ իթտիրմիշ տիր։

Պոն (Ալմանեատա) 8. — Իմբէրաթօր Կիյեօմ ագատէմի ճէմիյեաթընընն պիր զիեաֆէթինտէ հազըր պուլունուպ, թալէպէ թարաֆընտան վագը օլան իհթիրամաթը ֆէվգէլատէսէն տօլաեը թէշէքքիւրաթընը պէեանլա, ճէմիյեաթը մէզքիւրէնին նիեաթ վէ թէմաեիւլաթընը մէտհ ու սէնա, վէ մէլիխահտըն պիր կիւն ճէմիյեաթը մէզքիւրէտէն պիրինտէ ագա թաեին օլունմասը իւմիտինի պէեան իյլէմիշ տիր։

Մէց 8. — Թօրճու 12 ինճի ալայը գայմագամը Բրակէրինի խանէսինտէ գաթլ օլունմուշ օլտուղու հալտէ նաչը պուլունմուշ տուր։

Վիէննա 8. — Մէճլիսի մէպուսան ըէյիսի, թէշէքքիւր մահգէրինին միւզաքէրէ օլունմասընը, նութգու իմբէրաթօրիտէն սօլաեը պէեանը թէշէքքիւր իթմէք իւզրէ, իմբէրաթօրա պիր հէյեէթի մէպուսէ իզամընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Պու թէքլիֆ իթթիֆագը արա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։ Ըէյիս Մ. Սմօլգա վէ պատէհու ըէյիսի սանի Մ. տը Շլիսմաքի, իրատը նութգ իլէ, պու իթթիֆագը, իմբէրաթօրա օլան ըէվապըթը մուհապպէթ վէ մինէթտարանէնին գուվվէթինէ պիր ատիլը ալէնի օլտուղունու պէեան իթմիշլէր, վէ պունու միւթէգըզ «Եաշասըն իմբէրաթօր» նիտայի մէմուսիյեէթտալէրիյլէ մէճլիս տաղըլմըշտըր։

Պէրլին 8. — Բայխշթակ մէճլիսի իմթիսայը, նոյեմբերին 10ընա թալիգ օլունմուշ տուր։

Բարիս 7. — Մէճլիսի վիւքէլա, էվվէլճէ պէեան օլունտուղու վէճհէլէ, տիւն ագաը իճթիմա իթմիշ իսէտէ, մայիս 1 վագտալարը իւզէրինէ թահթը թէվգըֆէ ալընան էշխասընն աֆվը ումումիեէ մահգարիեէթինէ տայիր հիչ պիր գարար իթթիխազ օլունմամըշ տըր։ Մէճլիսի մէզքիւր, պու պապտէ գաթի գարարլար իթասը զըմնընտա եարընն թէքրար թէճէմմիւ իտէճէք տիր։

ՍԱՐԱՖԻՅԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՌԸ

1891 Ապրիլ 27

Էսկ. Ուս. միւպէտտէլէ. սէրի Տէ	— —
Տիւն ագշամ գափանտը	19 35
Պու սապահ աշըլտը	20 2
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	20 —
Էն աշաղը Ֆիյաթ	19 30
Սէրի Ա.	41 30
» Պէ	22 5
» Սէ	20 1
Թահվիլաթը Օսմանլիյէ	81 15
Էն եիւքսէք Ֆիեաթ	81 30
Էն աշաղը Ֆիեաթ	81 —
Թասֆիյէ	17 —
Շըմէնտըֆէր Ֆր.	72 50
Օպլիկասիօն Թրամվայ Լ. Օ.	509 —
Իսթիլանճ 8 կիւնէ »	250 —
» 1 » »	150
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ	
Իսթանպոլ պանգասը Ի. Լ.	6 10
Սօսիէթէ ժէնէրալ »	5 14
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4 36
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ. Օ.	9 —
Թրամվայ »	5 67½
Ըէժի »	15 —
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ	
Իսթիգրազ 5% Ֆր.	445 —
» 4% »	— —
Պանգ Նասիօնալ »	428 —
Լօրիօմ »	158 —
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ	
Օսմ. լիր. 100 ՂՀ. տան Ղ. Փ.	
Սիմ մէճիտիյէ	107 32
Մէթալիք	99 —
Պէչիք	102 10
Ալթըլըք	103 —
Ինկիլիզ լիրասը	110 15
Ֆրանսըզ »	87 20
Բօլ	90 10
Գարպոն գաեիմէսի	762 —
Իօնսօլիտ ըէբօրու	10 —
Օսմանլիյէ » Ըէբօր	— —
Շըմէնտըֆէր » Սնթ.	— —
ԳԱՄՊԻՈ	
Լօնտրա	110 %
Փարիս	22 92½
Ֆրանգ	— —
Ֆիորին	10 67½
Մարգ	18 40